

OPŠTE PRAVO NA KRETANJE U PRIRODI U ŠVEDSKOJ

U Švedskoj svi imaju pravo da borave u prirodi, pa i na zemljištu u privatnoj svojini. Ovo pravo nazivamo opštim pravom na kretanje u prirodi. Reč je o slobodi koja puno obavezuje, a koja se sažeto može opisati rečima Zabranjeno je ometati – Zabranjeno je uništavati. Ovdje dole možete pročitati ukratko o opštem pravu na kretanje u prirodi. Detaljnu informaciju o ovom švedskom pravu naći ćete na švedskom, engleskom i nemačkom jeziku na Internet-strani Državnog zavoda za očuvanje prirode www.naturvardsverket.se. Na istoj strani nalazi se i sažet tekst o opštem pravu na kretanje u prirodi na lakom švedskom jeziku. Postoje i brošure na švedskom, engleskom i nemačkom jeziku, koje sadrže sažetu informaciju o opštem pravu na kretanje u prirodi.

Ići, voziti bicikl i jahati

Dozvoljeno je ići, voziti bicikl i jahati u prirodi. Ali, okućnica, šumske sadnice i obrađena zemljišta zabranjena su područja. Okućnica je zemljište uz privatnu kuću, gde oni koji stanuju u kući imaju pravo da žive na miru. Ako prolazite preko pašnjaka, morate zatvoriti kapiju iza sebe. Izbegavajte vožnju bicikla i jahanje preko mekanih staza i drugog osetljivog tla! Nemojte jahati ni rekreacionim ili skijaškim stazama!

Motorna vozila i privatni putevi

Zabranjeno je voziti automobil, motocikl, moped i druga motorna vozila preko terena gde je zemljište nezaštićeno. Teren je sva zemlja u prirodi, uključujući puteljke, rekreacione staze i staze za pešačenje. (Dozvoljeno je voziti motorne sanke samo ako ne postoji rizik da se oštete šume ili tlo pod snegom. U nekim oblastima potpuno je zabranjena vožnja motornim sankama, ili to može biti dozvoljeno ali samo na posebnim stazama). Može takođe biti zabranjeno voziti motorna vozila preko privatnih puteva. Takvi putevi su obeleženi znakovima zabrane. Ali, dozvoljeno je pešačiti i voziti bicikl na privatnim putevima.

Šator i kamp-kućica

Dozvoljeno je podići šator dan ili dva u prirodi. Da biste mogli kampovati pod šatorom duže vreme ili u blizini kuće, morate zamoliti vlasnika zemljišta da Vam to dopusti. Zatražite dopuštenje i pre nego što postavite kamp-prikolicu ili auto-kamper pored privatnog puta. Nije dozvoljeno voziti kamp-prikolicu ili auto-kamper preko terena, na primer preko obala ili livada.

Na vodi

Dozvoljeno je voziti se brodom ili čamcem, privezati brod ili čamac na kraće vreme, izaći na kopno i kupati se kraj obala, osim u blizini kuća za stanovanje. Obratite pažnju da postoje područja za zaštitu ptica i druga područja gde je zabranjeno boraviti na vodi ili izlaziti na kopno. Ta područja su obeležena znakovima.

Ribolov

Dozvoljeno je slobodno pecati, bez plaćanja taksi, ribarskim štapom sa ili bez mašnice, kao i nekim drugim ručnim priborom, kraj morskih obala i na pet najvećih jezera u Švedskoj. Za pecanje u drugim vodama mora se imati dozvola za sportski ribolov ili druga potrebna dozvola. Slobodnim ribolovom nije obuhvaćen ribolov mrežom, pecanje kroz rupu u ledu, pecanje iz plovećeg motornog čamca ili čamca na vesla. Slobodno pecanje ne obuhvata ni pecanje lososa kraj obala u Norrlandu.

Pas i lov

Ostavite gnezda, legla i prebivališta životinja kao i njihovu mladunčad na miru. Divlje životinje se ne smeju povrediti ili uznemiravati. Psi se ne smeju puštati da slobodno trče u prirodi u periodu od 1. marta do 20. avgusta, kada su životinje sa svojim mladuncima. I u drugim periodima pas se mora držati na oku kada je u prirodi. U mnogim područjima za organizovane boravke u prirodi kao i na ostrvima u arhipelagu uobičajeno je da je pas vezan na uzicu.

Vatra

Za vreme leta često vlada zabrana paljenja vatre. Tada je sva otvorena vatra zabranjena. Zabranom su obuhvaćena i posebna mesta za loženje vatre. Inače je dopušteno ložiti vatru ali uz najveću moguću opreznost. Ugasite vatru pažljivo! Nemojte nikada ložiti vatru direktno na golom kamenu – jer tada može doći do pucanja kamena!

Bobice, pečurke i cveće

Dozvoljeno je brati divlje bobice, pečurke i cveće koje nije pod zaštitom zakona. Ali, zabranjeno je bez dozvole obarati drveće i seći grmlje, lomiti grane i grančice i skidati koru breze, ili na neki drugi način nanositi štetu drveću koje raste.

Počistite za sobom!

Zabranjeno je bacati ili ostavljati otpatke u prirodi. Razbijeno staklo, limenke, plastika, strune za pecanje i drugi otpaci kvare doživljaje prirode. Otpaci mogu i da povrede ljude i životinje.

Zakonom zaštićena priroda

U prirodi koja je pod zaštitom zakona, kao što su nacionalni parkovi i prirodni rezervati, važe posebna pravila koja mogu ograničiti opšte pravo na kretanje u prirodi. U područjima za organizovane boravke u prirodi mogu postojati posebna lokalna pravila. Ovo je simbol zakonom zaštićene prirode.

Detaljnija informacija

Ako želite detaljniju informaciju o važećim pravilima, možete se prvenstveno obratiti opštini u kojoj stanujete.